

Beslutsunderlag
Styrelsen 2021-03-22
Diarienummer 0023/21

Handläggare: Mats Boogh, bolagsansvarig
Telefon: 031 368 54 55
E-post: mats.boogh@gshab.goteborg.se

Revidering av ägardirektiv för Renova AB och Renova Miljö AB

Förslag till beslut

I styrelsen för Göteborgs Stadshus AB:

1. Förslag till ägardirektiv för Renova AB och Renova Miljö AB enligt ärendets bilaga 3 fastställs.
2. Ärendet överlämnas till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.
3. Verkställande direktör ges i uppdrag att utse ombud och teckna bolagsstämmofullmakt efter att kommunfullmäktige fastställt ägardirektiven.

Sammanfattning

Ärendet utgör förslag till nytt ägardirektiv för Renova AB/Renova Miljö AB. Förslag till ägardirektiv ersätter i ett och samma dokument nuvarande "*Generellt ägardirektiv för Renova, Gryaab och Grefab*" (från 2010) samt nuvarande specifika ägardirektiv för Renova. Förslag till ägardirektiv har som utgångspunkt motsvarande struktur och innehåll som kommunfullmäktige i Göteborg beslutat om för de av Göteborgs Stad helägda bolagen vilka anpassats till unika förhållanden, t ex ägarstruktur, i de regionala bolagen. Det föreslagna ägardirektivet och strukturen i detta avser bland annat att underlätta för och aktualisera förutsättningarna för delägarnas kommunstyrelser och kommunfullmäktigen i dess uppsikt och ägarstyrning av de gemensamt ägda verksamheterna.

Bedömning ur ekonomisk, ekologisk och social dimension

Stadshus AB har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån dessa dimensioner.

Bilagor

1. Generellt ägardirektiv för Renova, Gryaab och Grefab (nu gällande från 2010)
2. Ägardirektiv Renova (nu gällande)
3. Förslag nytt ägardirektiv Renova AB/Renova Miljö AB
4. Tabell med förändringar kap 2 ägardirektiv Renova AB/Renova Miljö AB

Ärendet

Ärendet utgör förslag till revidering av ägardirektiv för Renova AB/Renova Miljö AB. Ägardirektiv är fråga av principiell beskaffenhet och ska beslutas av kommunfullmäktige. Beredningsgången följer av stadens riktlinjer för ägarstyrning. Då ärendet rör bolag som Göteborgs Stad äger tillsammans med andra kommuner ska ägardirektivet beslutas av samtliga delägares kommunfullmäktige.

Beskrivning av ärendet

Förslaget till ägardirektiv ersätter i ett och samma dokument nuvarande ”*Generellt ägardirektiv för Renova, Gryaab och Grefab*” (från 2010) samt nuvarande specifikt ägardirektiv för Renova AB/Renova Miljö AB. Förslag till ägardirektiv har som utgångspunkt motsvarande struktur och innehåll som kommunfullmäktige i Göteborg beslutat om för de av Göteborgs Stad helägda bolagen med anpassningar till unika förhållanden, t ex ägarstruktur, i de regionala bolagen. Det föreslagna ägardirektivet och strukturen i detta avser bland annat att underlätta för och aktualisera förutsättningarna för delägarnas kommunstyrelser och kommunfullmäktigen i dess uppsikt och ägarstyrning av de gemensamt ägda verksamheterna.

Bakgrund

Kommunfullmäktige i Göteborg beslutade 2019-09-12 om en ny och enhetlig struktur för ägardirektiv till Göteborgs helägda bolag. En liknande enhetlighet har dessförinnan skapats avseende reglementen för nämnder i Göteborgs Stad. Strukturen omfattar grundläggande, vägledande och generella principer och krav på utförande av uppdrag i kommunalt ägda bolag och nämnder. Strukturen inkluderar också de specifika verksamhetsuppdragen till respektive bolag och nämnd.

Vid ägarråd i Renova, Gryaab och Grefab 2020-02-27 initierade representanter från Göteborg en diskussion angående ägarstyrningen och genomförande av uppsikten avseende de regionala bolagen.

Vid ägarråd 2020-05-14 informerade representanter från Göteborg om arbetet som bedrivs i Göteborg med att strukturera genomförandet av uppsiktsplikten samt att ytterligare stärka struktur för kommunfullmäktiges ägarstyrning av de helägda bolagen. De regionala bolagens styrdokument består för närvarande bland annat av generella riktlinjer från 2010 samt att specifika ägardirektiv beslutats för bolagen vid olika tidpunkter. Parallellt har lagstiftningen utvecklats, exempelvis har kraven på uppsikt förstärkts i kommunallagen.

Ägarrådet konstaterade behov av att aktualisera styrdokumentet och hanteringen med målet att systematisera arbetet och i arbetet tydliggöra ansvar och roller såväl för respektive bolag som för ägandet.

Göteborgs Stadshus AB fick vid mötet 2020-05-14 ägarrådets uppdrag att ta fram förslag till reviderade ägardirektiv med utgångspunkt i den struktur som tillämpas för helägda bolag i Göteborg med anpassningar för de regionala bolagen unika förutsättningar.

I beredningen av ärendet har samverkan skett löpande med stadsledningskontoret i Göteborg. Avstämning har dessutom skett med huvudmännens ansvariga tjänstemän i teknisk/ekonomisk delegation (Gryaab) och kommunala chefsnätverket (Renova). I beredningen har samverkan även skett löpande med respektive bolag.

Vid delrapportering 2020-10-29 till ägarråden informerades om arbetet och vilka områden som bolagen själva lyft för diskussion och eventuell omprövning i de specifika ägardirektiven för respektive bolag.

Kommentarer till förslag generella och gemensamma texter – Kapitel 1 och 3

Dessa kapitel är avsedda att ersätta nuvarande ”*Generellt ägardirektiv för Renova, Gryaab och Grefab*” antagna 2010.

Det nu gällande generella ägardirektivet utgör bilaga 1 till detta beslutsunderlag. Förslag till generella och gemensamma texter, kapitel 1 och 3, framgår av förslag till nytt ägardirektiv, bilaga 3.

Förslag till kapitel 1 och 3, generella och gemensamma texter för de regionala bolagen, är en uppdatering av nu gällande styrdokument och reglerar exempelvis delägarnas övergripande syfte med bolagsverksamheten. Förslaget innebär också en uppdatering med hänsyn till utvecklad lagstiftning genom kommunallagen och kommunstyrelsernas förstärkta uppsiktsplikt. Bland annat kan nämnas:

Av inledande text framgår att de regionala bolagen Renova AB/Renova Miljö AB, Gryaab och Grefab på samma sätt som tidigare ska förhålla sig till av Göteborgs Stad beslutade styrande dokument där dessa berör bolagets/bolagens verksamhet.

Av 1 kap. 9 § framgår att de regionala bolagen konsolideras av Göteborgs Stadshus AB och omfattas av Göteborgs Stads riktlinjer för ägarstyrning där bland annat roll- och ansvarsfördelning tydliggörs.

Av 3 kap. 3 § framgår att handlingar från bolagets styrelsemöten ska översändas till samtliga delägare parallellt med att de publiceras på Göteborgs Stads hemsida. Ökade krav på att rapportera väsentlig information framgår även av flera paragrafer. Av 3 kap. 4 § framgår det generella kravet på bolagen vad gäller rapportering av väsentlig information.

Av 3 kap. 9 § framgår att som en del i kommunstyrelsernas uppsiktsplikt, och som grund för kommunstyrelsernas beslut rörande uppsiktsplikten, ska bolagsstyrelsen och verkställande direktören i samband med årsrapportens upprättande redovisa och yttra sig om den verksamhet som bolaget har bedrivit under kalenderåret bedöms ha varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna i enlighet med § 3 i bolagsordningen. Yttrandet kan utgöra ett av flera underlag för ägarkommunernas kommunstyrelser i beslut rörande prövning av om verksamhet har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Endast en paragraf, (3 kap 12 § i texten som riktas till Göteborgs Stads helägda bolag) rörande tvister mellan helägda bolag i Göteborgs Stad har strukits i sin helhet vid anpassning till förslag till texter för de regionala bolagen. Skulle tvist uppstå mellan ett av de regionala bolagen och annan verksamhet som någon av delägarna driver får tvistelösning ske på sedvanligt sätt och beroende på tvistens art.

Kommentarer förslag till specifikt ägardirektiv Renova AB/Renova Miljö AB – Kapitel 2

Ägardirektivet har uppdaterats så att ändamålslydelsen överensstämmer med vad som framgår av bolagsordningar för Renova AB och Renova Miljö AB. (2 kap 1 §)

I avstämningar med Renova i beredningen av ärendet har bolaget lyft områden där man önskat en dialog med ägarna innan ägardirektivet beslutas på nytt. De aktuella områdena redovisades för ägarrådet vid möte 2020-10-29 och hänsköts till huvudmännens kommunala chefsnätverk, KCR, för fortsatt beredning.

Vid KCR:s möte 2020-11-26, där även Renova deltog, enades mötet om att föreslå följande justeringar i ägardirektivet till Renova.

- **Samarbeten med externa aktörer.** Nuvarande lydelse innebär att samarbeten är begränsade till att endast omfatta parter inom avfallsområdet. Utvecklingen har gått mot att, för att kunna delta i upphandlingar, det ibland krävs att Renova Miljö AB etablerar samarbeten med parter utanför avfallsområdet exempelvis gällande enklare tjänster inom facility management. I dialogen enas KCR och Renova om att det är rimligt att justera ägardirektivet så att dessa samarbeten möjliggörs i syfte att möjliggöra deltagande i upphandlingar. Alla samarbeten ska som tidigare motiveras av ett allmänintresse för ägarkommunerna. (2 kap 7 §)
- **Behandlingskapacitet för rötning av biologiskt avfall.** Ägardirektivet anger att bolaget ska tillhandahålla behandlingskapacitet för rötning av biologiskt avfall. I dagsläget har sådan kapacitet inte byggts upp och tidigare förslag till investering för ändamålet har efter samråd i ägarrådet ej fullföljts. I dialogen enas KCR och Renova om att justera lydelsen till att bolaget, i dialog med huvudmännen, löpande ska utvärdera möjligheten att tillhandahålla behandlingskapacitet för rötning av biologiskt avfall. (2 kap 4 §)

Därutöver har nuvarande ägardirektivs texter rörande **Ekonomi** och **Frågor av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt** i tillämpliga delar kompletterats med ”standardtexter” från ägardirektiv för Göteborgs Stadshus AB:s helägda bolag vilka har anpassats till Renovas förhållanden och förutsättningar.

Bolagens verksamhet styrs utöver kommunallagen av annan lagstiftning, bland annat aktiebolagslagen, och de regionala bolagen omfattas av ”Göteborgs Stads riktlinjer för ägarstyrning”. Ägardirektivet för Renova har kompletterats med ”standardtext” avseende **Bolaget som en del av Göteborgs Stad**. Detta då bolaget konsolideras, följs upp etc. inom Göteborgs Stads styrsystem. Syftet är att förbättra styrningen av samtliga bolag så att den genomförs på ett ändamålsenligt och strukturerat sätt på alla nivåer inom bolagskoncernen.

Revideringar och kompletteringar i kapitel 2, specifikt ägardirektiv för Renovabolagen, framgår av bilaga 4, tabell med förändringar kap 2 ägardirektiv Renova AB/Renova Miljö AB.

Sammanfattande bedömning

Anpassning av ägardirektiv för de regionala bolagen till struktur och innehåll som gäller för helägda bolag i Göteborg möjliggör löpande uppdatering och aktualisering av de regionala bolagens ägardirektiv i anslutning till att styrande dokument revideras för Göteborgs Stads helägda bolag.

I arbetet med den aktuella revideringen har generella principer och krav aktualiserats med hänsyn till kommunallagens förstärkta uppsiktsregler över kommun- och landstingsägda bolag.

Under november 2020 utgav Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) dokumentet Principer för styrning, kommun- och regionägda bolag, med principer som kan användas som verktyg för arbetet med ägarstyrning. De föreslagna ägardirektiven bedöms möjliggöra och stödja utveckling av ägarstyrning och dialog i enlighet med SKR:s principdokument.

Genom anpassning av standardiserade texter och direktiv för de regionala bolagen, med utgångspunkt i texter som tillämpas av Göteborgs stad i relation till de helägda bolagen, tydliggörs och struktureras styrningen av de regionala bolagen inom ramen för Göteborgs Stads styrsystem.

Eva Hessman

Vd, Göteborgs Stadshus AB

Generellt ägardirektiv för Renova AB, Gryaab AB och Grefab

(H 2010 nr 170, P 2010-11-25, § 16)

Generellt ägardirektiv för Renova AB, Gryaab AB och Grefab

Gäller under förutsättning att alla delägarkommuner godkänner generellt ägardirektiv.

Detta ägardirektiv ska antas av respektive bolagsstämma i berörda bolag. Det ankommer på bolagets styrelse och verkställande direktör att följa detta och övriga av ägarna utfärdade ägardirektiv.

Ägardirektivets syfte och principer för bolagsstyrning

Ägarnas roll innebär bland annat att löpande utvärdera verksamheten och verksamhetsformen, bolagets strategier och mål, hur dessa överensstämmer med ägarnas övriga verksamhet samt hur bolagsverksamheten sköts av bolagsstyrelse och bolagsledning.

För att det ska finnas skäl att bedriva bolagsverksamhet krävs att verksamheten, tillsammans med ägarnas övriga verksamhet, direkt eller indirekt skapar nytta för medborgarna. Det är därför naturligt att bolagsverksamheten ska samordnas med ägarnas övriga verksamhet så långt det är möjligt och lämpligt. Verksamheten skall bedrivas i ägarnas ställe.

Ägardirektivets syfte är att möjliggöra en aktiv styrning av bolagen samt underlätta för ägarna att följa verksamheten.

Allmänhetens intresse av insyn i bolag i vilka ägarna har ett bestämmande inflytande tillgodoses genom att offentlighetsprincipen även gäller dessa (2 kap 3 § offentlighets- och sekretesslagen).

I detta ägardirektiv tydliggörs ansvar och roller mellan ägarna och bolagen.

Kommunfullmäktige

Respektive ägarkommuns kommunfullmäktige är att anse som ägare. Enligt 3 kap 17-18 §§ KL fastställer kommunfullmäktige ändamålet med bolagets verksamhet samt utser samtliga styrelseledamöter i bolag. Vidare ska respektive kommunfullmäktige ta ställning innan sådana beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt fattas.

Kommunfullmäktigeledamoten har rätt att närvara vid bolagsstämmor samt har rätt att, inom ramen för den upplysningsplikt som åligger bolagsstyrelsen och VD, ställa frågor.

Kommunstyrelsen

Av 6 kap 1 § KL framgår att respektive ägarkommuns kommunstyrelse har ett ansvar att fortlöpande följa kommunens verksamhet. Detta innebär att respektive kommunstyrelse

även ska ha en överblick och kontroll över bolagens verksamhet, den s.k. uppsiktsplikten.

Lekmannarevisorer

Av 3 kap 17 § KL följer att kommunfullmäktige ska utse lekmannarevisorer. Lekmannarevisorns uppgifter framgår av 10 kap aktiebolagslagen (ABL).

Lekmannarevisorerna ska årligen lämna granskningsrapport till bolagsstämman.

Bolagets skyldigheter enligt kommunallagen

Berörda bolag är bundna av de kommunalrättsliga principerna som framgår av 2 kap. och 8 kap 3c § KL om inte annat följer av lag.

Kommunfullmäktiges ställningstagande

Beslut i verksamheten, som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt, skall föregås av ställningstagande av respektive ägare (kommunfullmäktige).

Exempel på frågor där kommunfullmäktiges ställningstagande ska inhämtas:

- Ändring av bolagsordningen, innebärande exempelvis ändring av ändamålet för bolagets verksamhet eller där det framgår att kommunfullmäktige beslutar
- Ändring av aktiekapitalet
- Fusion av företag
- Förvärv, avyttring eller bildande av indirekt hel- och delägda bolag oavsett värde
- Förvärv av aktier eller andelar i ett annat bolag, om kommunfullmäktiges godkännande är befogat med hänsyn till andelsförhållandena, verksamhetens art eller omständigheterna i övrigt
- Bildande av stiftelse
- Förvärv eller avyttring av fastighet av sådan omfattning att det påverkar bolagets långsiktiga ekonomi
- Innan styrelser fastställer avgifter till ägarkommunerna skall i den mån det är verksamheter som bedrivs med ensamrätt samråd ske på det sätt som respektive kommun önskar
- Strategiska investeringar som innebär ny inriktning för bolaget eller start av verksamhet inom nytt affärs- eller verksamhetsområde.
- Större investeringar som väsentligt påverkar ägarnas ekonomi och/eller medför risk för ägarna
- Övriga frågor av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt

Varje ärendes karaktär ska prövas av bolagsstyrelsen. Om tveksamhet uppstår huruvida frågan är av sådan beskaffenhet att ägarnas ställningstagande ska inhämtas, ska den underställas ägarna för sådant ställningstagande.

Ägarna ska kunna förlita sig på att styrelsen fullgör sina skyldigheter i detta avseende.

Bolagets skyldigheter gentemot ägarna

Bolaget skall kontinuerligt hålla ägarkommunerna informerade om sin verksamhet och om planerade åtgärder av större vikt.

A. Det åligger därutöver bolaget att utan dröjsmål tillse att följande handlingar kommer ägarna tillhanda:

- protokoll från bolagsstämma
- protokoll samt beslutsunderlag från styrelsesammanträde
- bolagets årsredovisning
- revisionsberättelse och granskningsrapport
- affärsplan/verksamhetsplan
- budget
- långsiktig investeringsplan
- övriga av ägarna begärda handlingar

B. Bolagsstyrelsen är skyldig att förhålla sig till av Göteborg stad beslutade anvisningar och riktlinjer, policies m.m. som berör bolagets verksamhet.

Verkställande direktörs lön och övriga förmåner

Kommunstyrelsen i Göteborgs stad fastställer lön och övriga förmåner för verkställande direktör i Renova AB, Gryaab AB och Grefab.

Bolagens styrelser

Bolagsstyrelsens ansvar för bolagets organisation och arbetsfördelning dels inom bolagsstyrelsen, dels mellan bolagsstyrelse och verkställande direktör framgår av 8 kap 4-7 §§ ABL. I enlighet med *Principer för styrning av kommun- och landstingsägda bolag* (SKL) ska styrelsen årligen utvärdera sitt eget arbete. Utvärderingen ska minst omfatta om bolagsstyrelsen saknar någon kompetens för att kunna utföra sina uppgifter, om dess arbetsformer fungerar och om den är organiserad på lämpligt sätt när det gäller eventuell arbetsfördelning. Om bolagsstyrelsen kommer fram till att det finns brister som behöver åtgärdas ska bolagsstyrelsen åtgärda bristerna eller underrätta ägarna om dessa.

Bolagsstyrelsen ska årligen utvärdera verkställande direktörens insatser, varvid endast styrelsen ska närvara.

Bolagsstyrelserna ska årligen upprätta en långsiktig investeringsplan. I denna ska investeringarnas eventuella konsekvenser för ägarkommunerna presenteras.

Det åligger bolagsstyrelsen att se till att bolagets organisation är ändamålsenlig. I detta innefattas att organisationen som sådan ska inrymma rutiner och funktioner som verkar kvalitetssäkrande.

Bolagsstyrelsen ska tillse att bolaget har en god intern kontroll och fortlöpande hålla sig informerad om och utvärdera hur bolagets system för intern kontroll fungerar.

Bolagsstyrelsen ska årligen upprätta en plan för internkontrollen i bolaget. I denna ska bolagsstyrelsen bland annat dokumentera på vilket sätt bolagsstyrelsen säkerställer att:

- ändamålsenlig verksamhet bedrivs och ekonomiskt tillfredsställande resultat uppnås i bolaget,
- kvaliteten i rapporteringen om verksamhet och ekonomi och intern kontroll upprätthålls,
- bedömning och uppföljning av bolagets risker sker.

Bolagets styrelse skall anta policies inom följande områden:

- miljö
- finans
- personal
- arbetsmiljö
- jämsällldhet och mångfald
- kvalitet
- inköp - och upphandling

Bolagsstyrelserna ska samråda med Göteborgs stad vid tillsättande av verkställande direktör,

Arbetstagarrepresentation i styrelsen

Varje bolagsstyrelse bör söka en överenskommelse med de lokala fackliga organisationerna innebärande att de fackliga organisationerna avstår från formella styrelseposter och istället ges möjlighet att närvara med yttranderätt och förslagsrätt vid sammanträden.

Lagen (1987:1245) om styrelserepresentation för de privatanställda gäller även av detta ägardirektiv berörda bolag så länge dessa uppfyller kraven för lagens tillämpning. Lokal arbetstagarorganisation fattar beslut om inrättande av styrelserepresentation. Bolagsstyrelsen ska skriftligen underrättas om sådant beslut.

För det fall lokal arbetstagarorganisation fattar beslut enligt ovan kan Nämnden för styrelserepresentationsfrågor medge undantag från lagen innebärande att sådan styrelserepresentation inte får ske.

Nämnden kan samtidigt besluta att en arbetstagarrepresentant inte får tillträda ett uppdrag som styrelseledamot eller suppleant fram till dess att frågan om undantag från lagen slutligt avgjorts.

Tjänstemannaberedning

Av ägarkommunerna utsedda tjänstemän biträder sin kommunstyrelse i bolagsfrågor. För att respektive ägarkommunernas tjänstemän ska kunna fullgöra sitt beredningsansvar ska dessa få tillgång till erforderlig information.

För det fall bolaget anser att sekretess föreligger för begärd uppgift ska det särskilt anges i samband med att uppgiften lämnas ut.

Arkivmyndighet

Region- och Stadsarkivet Göteborg är arkivmyndighet för de bolag som omfattas av detta ägardirektiv.

Ägardirektiv för Renova-koncernen

organisationsnummer 556108-3337

Allmänt

Renova AB ("Bolaget") ägs av kommunerna Ale, Göteborg, Härryda, Kungälv, Lerum, Mölndal, Partille, Stenungsund, Tjörn och Öckerö, nedan Ägarkommunerna.

Ägarkommunerna har år 2010 godkänt ett generellt ägardirektiv avseende bland annat Bolaget. Detta ägardirektiv kompletterar det generella ägardirektivet och gäller därutöver.

Kommunala ändamålet

Kommunernas ändamål med sitt ägande av koncernen är att främja en långsiktigt hållbar utveckling i Ägarkommunerna, framförallt genom en miljöriktig behandling av avfall som kommer från hushåll och verksamheter i Ägarkommunerna.

Koncernen innehåller moderbolaget Renova AB med dotterbolaget Renova Miljö AB. Avsikten med koncernen är att särskilja direkttilldelad verksamhet från konkurrensutsatt.

Bolagens uppdrag

Renova AB ska behandla avfall på direkttilldelade uppdrag av Ägarkommunerna. Bolaget ska vara ett avfallsföretag för dess ägarkommuner och aktivt medverka i en långsiktigt hållbar utveckling genom att utföra prisvärda, miljö- och kvalitetsmässigt bra tjänster inom avfallsområdet.

Verksamheten ska bedrivas i enlighet med de beställningar som är kopplade till direkttilldelade uppdrag och i enlighet med Ägarkommunernas lokala och regionala avfallsplaner. Uppdragen ska innebära en miljöriktig omlastning, avfallsbehandling, en effektiv energiåtervinning genom produktion av värme och el samt restprodukthantering. Bolaget ska tillhandahålla behandlingskapacitet för rötning av biologiskt avfall.

Renova Miljö AB ska behandla avfall från verksamheter som bedrivs i Ägarkommunerna eller annat avfall som av andra överlämnas till bolaget för återvinning eller bortskaftande. Bolaget får lämna anbud till Ägarkommunerna på icke direkttilldelade uppdrag inom avfallsområdet. Bolaget ska aktivt medverka i en långsiktigt hållbar utveckling genom att erbjuda konkurrenskraftiga, miljö- och kvalitetsmässigt bra tjänster och produkter inom avfallsområdet.

Renova Miljö AB ska också bedriva insamling och övriga logistik tjänster för avfall från hushåll och verksamheter inom delägarregionen. Bolaget ska vara ett logistikföretag för dess ägarkommuner och aktivt medverka i en långsiktigt hållbar utveckling genom att i konkurrens erbjuda miljö- och kvalitetsmässigt bra tjänster och produkter inom samlingsområdet.

Samverkan

Bolagen ska inom ramen för sina uppdrag, aktivt och strukturerat genom påverkan på exempelvis lagstiftning, direktiv och annat regelverk, verka för en för Ägarkommunerna och bolagen positiv hållbar utveckling av nationella och internationella förhållanden. Bolagen ska, där så är miljömässigt och affärsmässigt motiverat, kunna ingå olika former av samarbete med andra aktörer inom avfallsområdet. Sådant samarbete ska vara av allmänintresse för Ägarkommunerna.

Samarbetet skall genomföras som ett led i att uppfylla bolagens uppdrag enligt detta ägardirektiv. Renova AB ska eftersträva en aktiv och innehållsrik dialog mellan Ägarkommunerna och bolaget. Ägarkommunerna samverkar genom ett särskilt inrättat ägarråd och genom ett chefsnätverk inom

bl.a. avfallsområdet. Chefsnätverket arbetar bland annat med uppföljning av ekonomi och verksamhet kopplat till direkttilldelade uppdrag och A2020, utformar beställningar, samråder om avgifter, samråder om tillkommande direkttilldelningar och övriga strategiska frågor samt bereder frågor som ska hanteras av ägarrådet.

Bolaget ska stödja dessa organ genom en öppen redovisning av bolagets verksamhet och ställa sitt kunnande till förfogande så att Ägarkommunernas avfallshantering utvecklas på bästa sätt. Bolaget skall underlätta en stärkt beställarroll hos Ägarkommunerna, inkluderande beställning, uppföljning och analys.

Innan start av verksamhet som kan överlappa med Ägarkommunernas respektive avfallsverksamhet ska bolagen inhämta berörd ägarkommuns synpunkter. Direkt verksamhet riktad mot kommuninvånarna ska alltid samrådas med respektive kommun för att möjliggöra en sammanhållen avfallsplanering. Kommunikationsåtgärder ska samordnas med Ägarkommunerna

Ekonomiska förutsättningar

Bolagens verksamhet ska drivas i enlighet med kommunalrättsliga principer om inte annat följer av lag och övriga regelverk som styr bolagens verksamhet. Verksamheten ska bedrivas kostnadseffektivt med största möjliga miljömässiga hänsynstagande. Bolagen ska finansiera verksamheten genom försäljningsintäkter och självfinansiera nödvändiga investeringar och utvecklingsarbete. Bolagen ska säkerställa en stabil ekonomisk utveckling med en tillfredsställande soliditet, för att skapa ett ekonomiskt utrymme som möjliggör ett långsiktigt agerande. Investeringar ska motiveras och följas upp ur såväl ett samhällsekonomiskt som företagsekonomiskt perspektiv.

Bolagen får inte pantsätta egendom eller på annat sätt ställa säkerhet för lån. Bolagen får uppta lån eller annan kredit mot säkerhet i form av borgen från Ägarkommunerna, under förutsättning att Ägarkommunerna lämnar borgen för lånet eller krediten. Bolagen får på marknadsmässiga villkor uppta kredit utan säkerhet i Göteborgs Stads koncernbank. Renova AB:s prissättning av tjänster gentemot Ägarkommunerna ska präglas av bolagets självkostnad med ett rimligt tillägg för att finansiera nödvändiga framtida investeringar och utvecklingsarbete samt av tydlighet och transparens gentemot Ägarkommunerna.

Bolagetsmålsättning skall vara att prissättningen över tid inte överstiger ett genomsnitt av marknadspriset per ton hos motsvarande anläggningar i Sverige. Ägarkommunerna ska debiteras lika stora avgifter per viktenhet efter avlämning vid Renovas mottagningsanläggningar.

Renova AB ska ställa kommunalrättsligt och konkurrensrättsligt godtagbara avkastningskrav på sitt dotterbolag. Det åligger styrelsen i Renova AB att i god tid inför varje verksamhetsår fastställa priset för de direkttilldelade tjänsterna. Bolaget ska dessförinnan, senast i september, samråda med respektive ägarkommun och redovisa underlaget för prissättningen till ovan nämnda chefsnätverk och på förfrågan till Ägarkommunernas ägarråd. Redovisningen ska innehålla för- och efterkalkyl av de kostnads- och intäktsslag som ingår i respektive direkttilldelat uppdrag. Chefsnätverket och ägarrådet har rätt att framställa synpunkter till styrelsen inför styrelsens beslut om pris.

Moderbolaget ska löpande kunna särredovisa intäkter och kostnader hänförliga till energiåtervinning genom förbränning, energi- och näringsåtervinning genom rötning, deponering samt eventuellt tillkommande direkttilldelade uppdrag.

Renova Miljö AB ska bedriva sin verksamhet i konkurrens med andra utförare och ska agera på ett sådant sätt att konkurrensen inte snedvrids. Detta bolags två verksamhetsgrenar ska kunna ekonomiskt särredovisas så att ägarna ges möjlighet följa upp respektive verksamhets lönsamhet.

Ekologiska och sociala förutsättningar

Bolagen ska ha ett långsiktigt hållbart förhållningssätt och låta ett helhetstänkande som beaktar såväl ekologiska som sociala aspekter vara vägledande vid fullgörandet av sina uppdrag. Syftet och målsättningen för bolagens verksamhet är, utöver vad som anges i bolagsordningen, att minimera de negativa effekterna på människors hälsa och miljön vid utförande av sitt uppdrag, att minska resursanvändningen och främja tillämpning av avfallshierarkin, genom att maximera återanvändning och återvinning av material och energi och minimera deponeringen. Bolaget ska även i övrigt uppfylla de relevanta mål som anges i EU-fördrag, avfallsdirektivet och i gällande europeisk och svensk miljö- och avfallslagstiftning.

Kontroll

Ägarkommunerna ska gemensamt, såvitt avser strategiska mål och viktiga beslut, tillförsäkras en kontroll över moderbolaget som motsvarar den som de utövar över den egna verksamheten. Moderbolaget ska lämna Ägarkommunernas kommunstyrelse den information om verksamheten som begärs.

Mellan Ägarkommunerna gäller ett aktieägaravtal. Det åligger Bolaget att i tillämpliga delar beakta det som ägarna därvid kommit överens om. Bolaget ska också följa gällande bolagsordning. Bolaget ska vidare tillse att dotterföretag till Bolaget följer detta ägardirektiv, det generella ägardirektivet och, i tillämpliga delar, vad Ägarkommunerna kommit överens om i aktieägaravtalet för Bolaget.

Före beslut som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt ska bolagen inhämta Ägarkommunernas ställningstagande. De bolagsfrågor som måste underställas Ägarkommunerna framgår av det generella ägardirektivet. Av bolagsordningen framgår också att vissa beslut ska fattas på bolagsstämma.

Bestämmelserna i detta direktiv, sammantaget med bestämmelserna i bolagsordning, generellt ägardirektiv och aktieägaravtal, är utformade i syfte att de s.k. Teckalkriterierna ska vara uppfyllda. Bestämmelserna i styrdokumentet om Ägarkommunernas inflytande när det gäller strategiska mål och viktiga beslut ska tolkas på ett sådant sätt att inflytandet blir effektivt, i den meningen att Moderbolaget underställs en kontroll som gör det möjligt för Ägarkommunerna att utöva en avgörande påverkan på de beslut som fattas av Bolaget.

Detta ägardirektiv ska, för att äga giltighet, antas på bolagsstämma i bolagen.

Ägardirektiv för Renova AB/Renova Miljö AB

Bolagsordning och detta ägardirektiv utgör tillsammans med Göteborgs Stads riktlinjer för ägarstyrning underlaget för delägarnas kommunfullmäktige i styrningen av bolaget. Genom ägardirektivet anger delägarnas kommunfullmäktige ändamålet och den långsiktiga viljeriktningen för bolagets verksamhet samt krav och förväntan på bolaget. Direktivet syftar till att skapa förutsättningar för ett effektivt styrelsearbete samt en aktiv styrning och uppsikt av bolaget.

Ägardirektivet är uppdelat i tre kapitel. **Kapitel 1 och 3** är generella och likalydande för de regionala bolagen Renova AB/Renova Miljö AB, Gryaab AB och Grefab. Av **kapitel 2** framgår direktiv som gäller specifikt för Renova AB och Renova Miljö AB. För de regionala bolagen gäller villkoren enligt Göteborgs Stads riktlinjer för ägarstyrning samt att bolagsstyrelserna i övrigt ska förhålla sig till av Göteborgs stad beslutade styrande dokument som berör bolagens verksamheter.

Kapitel 1 – Inledande bestämmelser

Innehållet i detta kapitel beskriver förutsättningarna för delägarnas kommunfullmäktige i dess samlade styrning av bolaget.

§ 1 Syftet med det gemensamma ägandet av bolag är att dessa, tillsammans med övriga verksamheter i delägande kommuner, ska skapa nytta för delägarkommunerna, dess invånare samt medverka i utvecklingen av ett hållbart samhälle. Helhetssyn ska genomsyra bolagens verksamhet. Till detta hör att aktivt följa och agera på förändring och utveckling kopplat till uppdraget, i syfte att förbättra verksamhet och arbetsformer.

§ 2 Delägarnas samlade styrning av gemensamt ägda bolag handlar ytterst om att medverka till att kommunfullmäktigebeslut genomförs. Implementeringen av delägarnas strategiska målsättningar ska följa vedertagna metoder för strategisk planering, genomförande och uppföljning.

§ 3 Bolagen ska bidra till ett långsiktigt hållbart samhälle genom att i sin verksamhet bedriva ett aktivt hållbarhetsarbete. En hållbar utveckling är en utveckling som tillfredsställer dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillfredsställa sina behov.

§ 4 Bolagen ska utföra sitt uppdrag utifrån demokratisk grundsyn, principer om mänskliga rättigheter och mot alla former av diskriminering. Det ska vara föredöme i jämställdhets- och mångfaldsarbetet, arbeta aktivt för en inkluderande kultur samt ha god affärsetik och ett aktivt anti-korruptionsarbete. För samtliga ägare är det av särskild vikt att Bolaget arbetar för en sund och säker arbetsmiljö, respekt för mänskliga rättigheter samt goda och anständiga arbetsvillkor.

§ 5 Kommunernas medlemmar ska behandlas lika om det inte finns sakliga skäl för något annat. Oavsett förutsättningar, bakgrund och var i delägarkommunen man bor, ska människor bli värdigt bemötta och få en god och likvärdig service.

§ 6 Bolaget har ansvar för att samråda med och aktivt söka samverka med andra nämnder och bolagsstyrelser när de egna besluten och det egna agerandet påverkar andra

eller när det är nödvändigt för att uppnå helhetssyn i genomförandet av delägande kommuners mål och riktlinjer.

§ 7 Formellt utövar kommunfullmäktige i delägande kommuner ägarstyrning genom att utse styrelse och lekmannarevisorer samt genom att fastställa bolagsordning och ägardirektiv för bolagen.

§ 8 Göteborgs Stadshus AB har kommunfullmäktige i Göteborgs uppdrag att, i samverkan med övriga delägare, ansvara för den praktiska ägarstyrningen av bolagen med utgångspunkt i sitt ägardirektiv, bolagens ägardirektiv, kommunfullmäktigebeslut och andra styrdokument.

§ 9 Roll- och ansvarsfördelning mellan de olika nivåerna i Göteborgs Stads bolagsstruktur framgår av Göteborgs Stads riktlinjer för ägarstyrning.

Kapitel 2 – Specifikt för Renova AB och Renova Miljö AB

Innehållet i detta kapitel beskriver ändamålet med verksamheten och delägarkommunernas uppdrag till bolagen. Renova AB ägs av kommunerna Ale, Göteborg, Härryda, Kungälv, Lerum, Mölndal, Partille, Stenungsund, Tjörn och Öckerö, nedan Ägarkommunerna.

Det kommunala ändamålet

§ 1 Det kommunala ändamålet med Renova AB är att främja en långsiktigt hållbar utveckling i Ägarkommunerna, framförallt genom en miljöriktig behandling av avfall som kommer från hushåll i Ägarkommunerna och som kommunerna har skyldighet att ta om hand enligt miljöbalken och annan lagstiftning. Bolaget är skyldigt att utföra de uppdrag som bolaget tilldelas av sina ägare. Verksamheten ska bedrivas i Ägarkommunernas ställe.

Kommunernas ändamål med Renova Miljö AB är att främja en långsiktigt hållbar utveckling i Ägarkommunerna, framförallt genom en miljöriktig behandling av avfall som kommer från hushåll och verksamheter i Ägarkommunerna.

Bolagens uppdrag

§ 2 Koncernen innehåller moderbolaget Renova AB med dotterbolaget Renova Miljö AB. Avsikten med koncernen är att särskilja direkttilldelad verksamhet från konkurrensutsatt.

§ 3 Renova AB ska behandla avfall på direkttilldelade uppdrag av Ägarkommunerna. Bolaget ska vara ett avfallsföretag för dess Ägarkommuner och aktivt medverka i en långsiktigt hållbar utveckling genom att utföra prisvärda, miljö- och kvalitetsmässigt bra tjänster inom avfallsområdet.

§ 4 Verksamheten i Renova AB ska bedrivas i enlighet med de beställningar som är kopplade till direkttilldelade uppdrag och i enlighet med Ägarkommunernas lokala och regionala avfallsplaner. Uppdragen ska innebära en miljöriktig omlastning, avfallsbehandling, en effektiv energiåtervinning genom produktion av värme och el samt restprodukthantering. Bolaget ska, i dialog med huvudmännen, löpande utvärdera möjligheten att tillhandahålla behandlingskapacitet för rötning av biologiskt avfall.

§ 5 Renova Miljö AB ska behandla avfall från verksamheter som bedrivs i Ägarkommunerna eller annat avfall som av andra överlämnas till bolaget för återvinning eller bortskaffande. Bolaget får lämna anbud till Ägarkommunerna på icke direkttilldelade uppdrag inom avfallsområdet. Bolaget ska aktivt medverka i en

långsiktigt hållbar utveckling genom att erbjuda konkurrenskraftiga, miljö- och kvalitetsmässigt bra tjänster och produkter inom avfallsområdet.

§ 6 Renova Miljö AB ska också bedriva insamling och övriga logistiktjänster för avfall från hushåll och verksamheter inom delägarregionen. Bolaget ska vara ett logistikföretag för dess Ägarkommuner och aktivt medverka i en långsiktigt hållbar utveckling genom att i konkurrens erbjuda miljö- och kvalitetsmässigt bra tjänster och produkter inom insamlingsområdet.

Samverkan

§ 7 Bolagen ska inom ramen för sina uppdrag, aktivt och strukturerat genom påverkan på exempelvis lagstiftning, direktiv och annat regelverk, verka för en för Ägarkommunerna och bolagen positiv hållbar utveckling av nationella och internationella förhållanden. Bolagen ska, där så är miljömässigt och affärsmässigt motiverat, kunna ingå olika former av samarbete med andra aktörer, huvudsakligen inom avfallsområdet. Sådant samarbete ska vara av allmänintresse för Ägarkommunerna.

§ 8 Samarbetet ska genomföras som ett led i att uppfylla bolagens uppdrag enligt detta ägardirektiv. Renova AB ska eftersträva en aktiv och innehållsrik dialog mellan Ägarkommunerna och bolaget. Ägarkommunerna samverkar genom ett särskilt inrättat ägarråd och genom ett chefsnätverk inom bland annat avfallsområdet. Chefsnätverket arbetar bland annat med uppföljning av ekonomi och verksamhet kopplat till direkttilldelade uppdrag och regionala avfallsplaner, utformar beställningar, samråder om avgifter, samråder om tillkommande direkttilldelningar och övriga strategiska frågor samt bereder frågor som ska hanteras av ägarrådet.

§ 9 Renova AB ska stödja dessa organ genom en öppen redovisning av bolagets verksamhet och ställa sitt kunnande till förfogande så att Ägarkommunernas avfallshantering utvecklas på bästa sätt. Bolaget ska underlätta en stärkt beställarroll hos Ägarkommunerna, inkluderande beställning, uppföljning och analys.

§ 10 Innan start av verksamhet som kan överlappa med Ägarkommunernas respektive avfallsverksamhet ska bolagen inhämta berörd Ägarkommuns synpunkter. Direkt verksamhet riktad mot kommuninvånarna ska alltid samrådas med respektive kommun för att möjliggöra en sammanhållen avfallsplanering. Kommunikationsåtgärder ska samordnas med Ägarkommunerna.

Ekonomi och effektivitet

§ 11 Bolagens verksamhet ska drivas i enlighet med kommunalrättsliga principer om inte annat följer av lag och övriga regelverk som styr bolagens verksamhet. Verksamheten ska bedrivas kostnadseffektivt med största möjliga miljömässiga hänsynstagande. Bolagen ska finansiera verksamheten genom försäljningsintäkter och självfinansiera nödvändiga investeringar och utvecklingsarbete. Bolagen ska säkerställa en stabil ekonomisk utveckling med en tillfredställande soliditet för att skapa ett ekonomiskt utrymme som möjliggör ett långsiktigt agerande. Investeringar ska motiveras och följas upp ur såväl ett samhällsekonomiskt som företagsekonomiskt perspektiv.

§ 12 Bolagen får inte pantsätta egendom eller på annat sätt ställa säkerhet för lån. Renova AB:s prissättning av tjänster gentemot Ägarkommunerna ska präglas av bolagets självkostnad med ett rimligt tillägg för att finansiera nödvändiga framtida investeringar och utvecklingsarbete samt av tydlighet och transparens gentemot Ägarkommunerna.

§ 13 Renova AB:s målsättning skall vara att prissättningen över tid inte överstiger ett genomsnitt av marknadspriset per ton hos motsvarande anläggningar i Sverige. Ägarkommunerna ska debiteras lika stora avgifter per viktenhet efter avlämning vid Renovas mottagningsanläggningar.

§ 14 Renova AB ska ställa kommunalrättsligt och konkurrensrättsligt godtagbara avkastningskrav på sitt dotterbolag. Det åligger styrelsen i Renova AB att i god tid inför varje verksamhetsår fastställa priset för de direkttilldelade tjänsterna. Bolaget ska dessförinnan, senast i september, samråda med respektive Ägarkommun och redovisa underlaget för prissättningen till ovan nämnda chefsnätverk och på förfrågan till Ägarkommunernas ägarråd. Redovisningen ska innehålla för- och efterkalkyl av de kostnads- och intäktslag som ingår i respektive direkttilldelat uppdrag. Chefsnätverket och ägarrådet har rätt att framställa synpunkter till styrelsen inför styrelsens beslut om pris.

§ 15 Moderbolaget ska löpande kunna särredovisa intäkter och kostnader hänförliga till energiåtervinning genom förbränning, energi- och näringsåtervinning genom rötning, deponering, samt eventuellt tillkommande direkttilldelade uppdrag.

§ 16 Renova Miljö AB ska bedriva sin verksamhet i konkurrens med andra utförare och ska agera på ett sådant sätt att konkurrensen inte snedvrids. Detta bolags två verksamhetsgrenar ska kunna ekonomiskt särredovisas så att ägarna ges möjlighet följa upp respektive verksamhets lönsamhet.

§ 17 Bolaget ska kontinuerligt använda benchmarking med relevanta aktörer i arbetet med att utveckla verksamhetens effektivitet och produktivitet.

§ 18 Bolaget ska, i nära samverkan med delägarnas övriga verksamheter, sträva efter en intern effektivitet där samordning och resursdelning är naturliga insatser för att uppnå synergier och effektivitet.

Ekologiska och sociala förutsättningar

§ 19 Bolagen ska ha ett långsiktigt hållbart förhållningssätt och låta ett helhetstänkande som beaktar såväl ekologiska som sociala aspekter vara vägledande vid fullgörandet av sina uppdrag.

§ 20 Syftet och målsättningen för bolagens verksamhet är, utöver vad som anges i bolagsordningen, att minimera de negativa effekterna på människors hälsa och miljön vid utförande av sitt uppdrag, att minska resursanvändningen och främja tillämpning av avfallshierarkin, genom att maximera återanvändning och återvinning av material och energi och minimera deponeringen.

§ 21 Bolagen ska även i övrigt uppfylla de relevanta mål som anges i EU-fördrag, avfallsdirektivet och i gällande europeisk och svensk miljö- och avfallslagstiftning.

Kontroll

§ 22 Ägarkommunerna ska gemensamt, såvitt avser strategiska mål och viktiga beslut, tillförsäkras en kontroll över moderbolaget som motsvarar den som de utövar över den egna verksamheten. Bolagen ska lämna Ägarkommunernas kommunstyrelser den information om verksamheten som begärs.

§ 23 Mellan Ägarkommunerna gäller ett aktieägaravtal. Det åligger bolagen att i tillämpliga delar beakta det som ägarna därvid kommit överens om. Bolagen ska också följa gällande bolagsordning. Bolaget ska vidare tillse att dotterföretag till bolaget följer detta ägardirektiv och, i tillämpliga delar, vad Ägarkommunerna kommit överens om i aktieägaravtalet för bolaget.

§ 24 Av bolagsordningen framgår att vissa beslut ska fattas på bolagsstämman.

§ 25 Bestämmelserna i detta direktiv, sammantaget med bestämmelserna i bolagsordning och aktieägaravtal, är utformade i syfte att de så kallade Teckalkriterierna ska vara uppfyllda. Bestämmelserna i styrdokumentet om Ägarkommunernas inflytande när det gäller strategiska mål och viktiga beslut ska tolkas på ett sådant sätt att inflytandet blir effektivt, i den meningen att moderbolaget underställs en kontroll som gör det möjligt för Ägarkommunerna att utöva en avgörande påverkan på de beslut som fattas av bolaget.

Bolaget som en del av Göteborgs Stads organisation

§ 26 Renova AB är dotterbolag i koncernen Göteborgs Stadshus. Renova Miljö AB är helägt dotterbolag till Renova AB.

§ 27 Bolagen ska aktivt medverka i den samverkan och samordning som Göteborgs Stadshus AB tar initiativ till.

§ 28 Renova AB och Renova Miljö AB ska följa de krav, roller och ansvarsfördelning som gäller enligt Göteborgs Stads riktlinjer för ägarstyrning.

Frågor av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt

§ 29 Ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt ska i god tid lämnas till delägarnas kommunfullmäktige för ställningstagande. Bolagets styrelse ansvarar för att värdera om ett ärende är av principiell beskaffenhet eller ej samt att ägarrådet ges möjlighet att samråda i principiella ärenden. Om tveksamhet uppstår om frågan är av sådan beskaffenhet att kommunfullmäktiges ställningstagande ska inhämtas, ska ägarrådet tillfrågas.

§ 30 Exempel på frågor där delägarnas kommunfullmäktiges ställningstagande ska inhämtas är (uppräkningslistan är inte uttömmande):

- a. Ändring av aktiekapitalet
- b. Beslut om kapitaltillskott till bolag.
- c. Fusion eller likvidering av bolag
- d. Förvärv, bildande eller avyttring av bolag oavsett värde
- e. Förvärv eller avyttring av aktier eller andelar i delägda bolag, om kommunfullmäktiges godkännande är befogat med hänsyn till andelsförhållandena, verksamhetens art eller omständigheter i övrigt
- f. Bildandet av stiftelse
- g. Förvärv eller försäljning av fastighet av sådan omfattning att det påverkar bolagets långsiktiga ekonomi.
- h. Strategiska investeringar som innebär ny inriktning för bolaget eller start av verksamhet inom nytt affärs- eller verksamhetsområde
- i. Beslut som väsentligt påverkar bolagets eller delägarkommunernas ekonomi eller medför annan risk (till exempel större investeringar eller avyttringar av tillgångar).

Kapitel 3 – Generella bestämmelser

Innehållet i detta kapitel beskriver generella skyldigheter för de regionala bolagen.

§ 1 Ändring av bolagsordning beslutas av kommunfullmäktige i delägande kommuner.

§ 2 Bolaget ska varje år upprätta och anta en arbetsordning för styrelsens arbete jämte instruktion avseende arbetsfördelning mellan styrelsen och verkställande direktören samt instruktion avseende ekonomisk rapportering till styrelsen.

§ 3 Samtliga kallelser inklusive dagordningar, handlingar och protokoll i bolagets styrelse ska finnas tillgängliga på Göteborgs Stads hemsida. Det åligger bolaget att därutöver tillse att nämnda dokument utan dröjsmål kommer samtliga delägare tillhanda. Kommunstyrelserna i delägande kommuner har rätt att ta del av bolagets handlingar och räkenskaper samt i övrigt granska bolaget och dess verksamhet. Bolaget ska lämna kommunstyrelserna den information om verksamheten som begärs, om inte informationen omfattas av sekretess. Om informationen om verksamheten är sekretessbelagd måste alternativa sätt att överlämna informationen övervägas.

§ 4 Bolaget ansvarar för att rapportera väsentliga händelser i verksamheten till sitt moderbolag och kommunstyrelser i delägande kommuner. Bolaget har alltid utöver den löpande rapporteringen ett ansvar att på eget initiativ informera om förändrade förutsättningar eller händelser som kan vara av betydelse för den övergripande uppföljningen och styrningen av verksamheten.

§ 5 Bolaget är skyldigt att tidigt anmäla misstankar om allvarliga oegentligheter i bolagets verksamhet till lekmannarevisorerna.

§ 6 Bolaget ska i sin verksamhet samverka med delägarnas övriga nämnder och bolag i syfte att främja det som är mest ändamålsenligt utifrån Ägarkommunernas perspektiv, med beaktande av krav i kommunallagen och aktiebolagslagen samt annan lag och författning. Bolaget har ett ansvar för att samråda med, och aktivt söka samverka med, andra nämnder och styrelser när de egna besluten och det egna agerandet påverkar andra.

§ 7 Allmänhetens intresse av insyn i bolaget tillgodoses genom att offentlighetsprincipen omfattar bolaget.

§ 8 Kommunfullmäktigeledamot har rätt att närvara vid bolagsstämmor i direkt och indirekt helägda bolag samt har rätt att, inom ramen för den upplysningsplikt som åligger bolagsstyrelsen och verkställande direktören, ställa frågor.

§ 9 Som en del i kommunstyrelsernas uppsiktsplikt, och som grund för kommunstyrelsernas beslut, ska bolagsstyrelsen och verkställande direktören i samband med årsrapportens upprättande redovisa och yttra sig om den verksamhet som bolaget har bedrivit under kalenderåret bedöms ha varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna i enlighet med § 3 i bolagsordningen.

§ 10 Bolagsstyrelsen ska årligen utvärdera sitt eget styrelsearbete. Utvärderingen ska minst omfatta:

- a. om styrelsen saknar någon kompetens för att kunna utföra sina uppgifter
- b. om styrelsens arbetsformer fungerar

- c. om styrelsen är organiserad på lämpligt sätt när det gäller eventuell arbetsfördelning.

Om bolagsstyrelsen kommer fram till att det finns brister som behöver åtgärdas ska bolagsstyrelsen åtgärda dessa. Utvärderingen, dock ej innehållet, ska protokollföras samt skickas till bolagets moderbolag och kommunstyrelser i delägande kommuner. Stadshus AB svarar för att samla in protokollen från direktunderställda bolag samt rapportera dessa vidare till kommunstyrelsen i Göteborg.

§ 11 Bolagsstyrelsen ska varje år utvärdera verkställande direktörens insatser, endast styrelseledamöter och suppleanter närvarar vid utvärderingen.

Personuppgifter

§ 12 Bolagsstyrelsen är personuppgiftsansvarig för de behandlingar av personuppgifter som sker i bolagets verksamhet

Arbetsgivarfrågor

§ 13 Bolaget ska som arbetsgivare följa Göteborgs Stads arbetsgivarpolitiska inriktning. Bolaget ska samråda med kommunstyrelsen inför viktigare beslut i arbetsgivarfrågor av principiell strategisk betydelse. Stadshus AB ska säkerställa att väsentlig information i arbetsgivarfrågor återförs till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige. Bolaget ska säkerställa att väsentlig information i arbetsgivarfrågor återförs till kommunstyrelser och kommunfullmäktige i delägarkommunerna.

Arbetsstagarrepresentation i styrelsen

§ 14 Lagen om styrelserepresentation för de privatanställda gäller även Renova, Gryaab och Grefab så länge dessa uppfyller kraven för lagens tillämpning. Lokal arbetsstagarorganisation fattar beslut om inrättande av styrelserepresentation och bolagsstyrelsen ska skriftligen underrättas om sådant beslut.

§ 15 Varje bolagsstyrelse bör söka en överenskommelse med de lokala fackliga organisationerna som innebär att de fackliga organisationerna avstår från formella styrelseposter och istället ges möjlighet att närvara med yttranderätt och förslagsrätt vid sammanträden. Om lokal arbetsstagarorganisation fattar beslut om inrättande av formell styrelserepresentation kan bolaget begära undantag från lagen hos Nämnden för Styrelserepresentationsfrågor.

Giltighet

§ 16 Detta ägardirektiv ska för att äga giltighet beslutas av kommunfullmäktige i samtliga delägares kommuner och därefter antas på bolagsstämman.

Tabell med förändringar Kapitel 2 – specifikt för Renova AB/Renova Miljö AB

Text i nuvarande ägardirektiv	Förslag till ändring (kap. 2)	Kommentar
<p>Ägarkommunerna har år 2010 godkänt ett generellt ägardirektiv avseende bland annat Bolaget. Detta ägardirektiv kompletterar det generella ägardirektivet och gäller därutöver. (Text i inledning av ägardirektiv)</p>	<p>~~Ägarkommunerna har år 2010 godkänt ett generellt ägardirektiv avseende bland annat Bolaget. Detta ägardirektiv kompletterar det generella ägardirektivet och gäller därutöver.~~</p>	<p>Det generella ägardirektivet för regionala bolag ersätts genom skrivningar i ägardirektivets kapitel 1 och 3. Dessa texter reglerar motsvarande områden samt att texter utvecklats och anpassats till ny lagstiftning. Utgångspunkt för kapitel 1 och 3 i ägardirektiv för de regionala bolagen är texter som arbetats fram för Göteborgs helägda bolag vilka anpassats till förhållandet att de regionala bolagen har flera delägare.</p>
<p>Kommunernas ändamål med sitt ägande av koncernen är att främja en långsiktigt hållbar utveckling i Ägarkommunerna, framförallt genom en miljöriktig behandling av avfall som kommer från hushåll och verksamheter i Ägarkommunerna.</p>	<p>§ 1 Det kommunala ändamålet med Renova AB är att främja en långsiktigt hållbar utveckling i Ägarkommunerna, framförallt genom en miljöriktig behandling av avfall som kommer från hushåll i Ägarkommunerna och som kommunerna har skyldighet att ta om hand enligt miljöbalken och annan lagstiftning. Bolaget är skyldigt att utföra de uppdrag som bolaget tilldelas av sina ägare. Verksamheten ska bedrivas i Ägarkommunernas ställe.</p> <p>Kommunernas ändamål med Renova Miljö AB är att främja en långsiktigt hållbar utveckling i Ägarkommunerna, framförallt genom en miljöriktig behandling av avfall som kommer från hushåll och</p>	<p>Det kommunala ändamålet med respektive bolag formuleras i enlighet med vad som framgår av bolagens bolagsordningar.</p>

	verksamheter i Ägarkommunerna.	
Verksamheten ska bedrivas i enlighet med de beställningar som är kopplade till direkttilldelade uppdrag och i enlighet med Ägarkommunernas lokala och regionala avfallsplaner. Uppdragen ska innebära en miljöriktig omlastning, avfallsbehandling, en effektiv energiåtervinning genom produktion av värme och el samt restprodukthantering. Bolaget ska tillhandahålla behandlingskapacitet för rötning av biologiskt avfall.	§ 4 Verksamheten i Renova AB ska bedrivas i enlighet med de beställningar som är kopplade till direkttilldelade uppdrag och i enlighet med Ägarkommunernas lokala och regionala avfallsplaner. Uppdragen ska innebära en miljöriktig omlastning, avfallsbehandling, en effektiv energiåtervinning genom produktion av värme och el samt restprodukthantering. Bolaget ska, <u>i dialog med huvudmännen, löpande utvärdera möjligheten att</u> tillhandahålla behandlingskapacitet för rötning av biologiskt avfall.	Kapacitet för att ta hand om biologiskt avfall är ej uppbyggd. Investeringsförslag har tidigare utvärderats men inte bedömts realiserbara. Förslag från Renova att revidera ägardirektivet med avseende på området. Förslag till revidering har diskuterats och godkänts av delägarnas chefsnätverk för Renova (KCR) vid möte 2020-11-26.
Bolagen ska inom ramen för sina uppdrag, aktivt och strukturerat genom påverkan på exempelvis lagstiftning, direktiv och annat regelverk, verka för en för Ägarkommunerna och bolagen positiv hållbar utveckling av nationella och internationella förhållanden. Bolagen ska, där så är miljömässigt och affärsmässigt motiverat, kunna ingå olika former av samarbete med andra aktörer inom avfallsområdet. Sådant samarbete ska vara av allmänintresse för Ägarkommunerna.	§ 7 Bolagen ska inom ramen för sina uppdrag, aktivt och strukturerat genom påverkan på exempelvis lagstiftning, direktiv och annat regelverk, verka för en för Ägarkommunerna och bolagen positiv hållbar utveckling av nationella och internationella förhållanden. Bolagen ska, där så är miljömässigt och affärsmässigt motiverat, kunna ingå olika former av samarbete med andra aktörer, <u>huvudsakligen</u> inom avfallsområdet. Sådant samarbete ska vara av allmänintresse för Ägarkommunerna.	Branschen har utvecklats mot att det i upphandlingar sker en paketering av tjänster också med aktörer utanför avfallsområdet, ex enklare facility management-tjänster tillsammans med insamling av avfall. Förslag från Renova Miljö AB att ägardirektivet revideras med avseende på området. Förslag till revidering har diskuterats och godkänts av delägarnas chefsnätverk för Renova (KCR) vid möte 2020-11-26.
Bolagen får inte pantsätta egendom eller på annat sätt ställa säkerhet för lån. Bolagen får uppta lån eller annan kredit mot säkerhet i form av borgen från Ägarkommunerna under förutsättning att	§ 12 Bolagen får inte pantsätta egendom eller på annat sätt ställa säkerhet för lån. ~~Bolagen får uppta lån eller annan kredit mot säkerhet i form av borgen från Ägarkommunerna under förutsättning att~~	Ägardirektivets text om finansiering under Ekonomi och effektivitet uppdateras. Regionala bolag omfattas av Göteborgs Stads riktlinje för finansverksamheten.

<p>Ägarkommunerna lämnar borgen för lånet eller krediten. Bolagen får på marknadsmissiga villkor uppta kredit utan säkerhet i Göteborgs Stads koncernbank. Renova AB:s prissättning av tjänster gentemot Ägarkommunerna ska präglas av bolagets självkostnad med ett rimligt tillägg för att finansiera nödvändiga framtida investeringar och utvecklingsarbete samt av tydlighet och transparens gentemot Ägarkommunerna.</p>	<p>~~Ägarkommunerna lämnar borgen för lånet eller krediten. Bolagen får på marknadsmissiga villkor uppta kredit utan säkerhet i Göteborgs Stads koncernbank.~~ Renova AB:s prissättning av tjänster gentemot Ägarkommunerna ska präglas av bolagets självkostnad med ett rimligt tillägg för att finansiera nödvändiga framtida investeringar och utvecklingsarbete samt av tydlighet och transparens gentemot Ägarkommunerna.</p>	
<p>-</p>	<p>§ 17 Bolaget ska kontinuerligt använda benchmarking med relevanta aktörer i arbetet med att utveckla verksamhetens effektivitet och produktivitet.</p> <p>§ 18 Bolaget ska, i nära samverkan med delägarnas övriga verksamheter, sträva efter en intern effektivitet där samordning och resursdelning är naturliga insatser för att uppnå synergier och effektivitet.</p>	<p>Ägardirektivet kompletteras under avsnitt om Ekonomi och effektivitet med ”standardtext” från ägardirektiv för Göteborgs Stadshus AB:s helägda bolag vilken har anpassats till förhållandet att Renova AB har flera delägare.</p>
<p>Mellan Ägarkommunerna gäller ett aktieägaravtal. Det åligger Bolagen att i tillämpliga delar beakta det som ägarna därvid kommit överens om. Bolaget ska också följa gällande bolagsordning. Bolaget ska vidare tillse att dotterföretag till Bolaget följer detta ägardirektiv, det generella ägardirektivet och, i tillämpliga delar, vad Ägarkommunerna kommit överens om i aktieägaravtalet för Bolaget.</p> <p>Bestämmelserna i detta direktiv, sammantaget med bestämmelserna i bolagsordning, generellt ägardirektiv och</p>	<p>§ 23 Mellan Ägarkommunerna gäller ett aktieägaravtal. Det åligger Bolagen att i tillämpliga delar beakta det som ägarna därvid kommit överens om. Bolaget ska också följa gällande bolagsordning. Bolaget ska vidare tillse att dotterföretag till bolaget följer detta ägardirektiv, ~~det generella ägardirektivet~~ och, i tillämpliga delar, vad Ägarkommunerna kommit överens om i aktieägaravtalet för bolaget.</p> <p>§ 25 Bestämmelserna i detta direktiv, sammantaget med bestämmelserna i bolagsordning, ~~generellt~~</p>	<p>Det generella ägardirektivet som åsyftas i befintlig text ersätts genom det nya ägardirektivets kapitel 1 och kapitel 3.</p> <p>Det generella ägardirektivet som åsyftas i befintlig text ersätts genom det nya ägardirektivets kapitel 1 och kapitel 3.</p>

<p>aktieägaravtal, är utformade i syfte att de s.k. Teckalkriterierna ska vara uppfyllda. Bestämmelserna i styrdokumentet om Ägarkommunernas inflytande när det gäller strategiska mål och viktiga beslut ska tolkas på ett sådant sätt att inflytandet blir effektivt, i den meningen att Moderbolaget underställs en kontroll som gör det möjligt för Ägarkommunerna att utöva en avgörande påverkan på de beslut som fattas av Bolaget. Detta ägardirektiv ska, för att äga giltighet, antas på bolagsstämma i bolagen.</p>	<p>~~ägardirektiv~~ och aktieägaravtal, är utformade i syfte att de så kallade Teckalkriterierna ska vara uppfyllda. Bestämmelserna i styrdokumentet om Ägarkommunernas inflytande när det gäller strategiska mål och viktiga beslut ska tolkas på ett sådant sätt att inflytandet blir effektivt, i den meningen att moderbolaget underställs en kontroll som gör det möjligt för Ägarkommunerna att utöva en avgörande påverkan på de beslut som fattas av bolaget. ~~Detta ägardirektiv ska, för att äga giltighet, antas på bolagsstämma i bolagen.~~</p>	<p>Av kapitel 3 framgår att ägardirektiv ska beslutas i kommunfullmäktige hos samtliga delägare och att ägardirektiv därefter ska antas på bolagsstämma.</p>
<p>-</p>	<p>§ 26 Renova AB är dotterbolag i koncernen Göteborgs Stadshus. Renova Miljö AB är helägt dotterbolag till Renova AB.</p> <p>§ 27 Bolaget ska aktivt medverka i den samverkan och samordning som Göteborgs Stadshus AB tar initiativ till.</p> <p>§ 28 Bolaget ska följa de krav som gäller enligt Göteborgs Stads riktlinjer för ägarstyrning.</p>	<p>Ägardirektivet kompletteras med ett avsnitt om Bolaget som en del av Göteborgs Stads organisation. Avsnittet innehåller ”standardtext” från ägardirektiv för Göteborgs Stadshus AB:s helägda bolag vilken har anpassats till förhållandet att Gryaab har flera delägare.</p>
<p>Före beslut som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt ska bolagen inhämta Ägarkommunernas ställningstagande. De bolagsfrågor som måste underställas Ägarkommunernas framgår av det generella ägardirektivet. Av bolagsordningen framgår också att vissa beslut ska fattas på bolagsstämma.</p>	<p>§ 29 Ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt ska i god tid lämnas till <u>delägarnas</u> kommunfullmäktige för ställningstagande. Bolagets styrelse ansvarar för att värdera om ett ärende är av principiell beskaffenhet eller ej <u>samt att ägarrådet ges möjlighet att samråda i principiella ärenden</u>. Om tveksamhet uppstår om frågan är av sådan beskaffenhet att kommunfullmäktiges</p>	<p>Ägardirektivet kompletteras och befintlig text utvecklas med ett avsnitt om Frågor av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt. Avsnittet innehåller ”standardtext” från ägardirektiv för Göteborgs Stadshus AB:s helägda bolag vilken har anpassats till förhållandet att Renova har flera delägare.</p>

	<p>ställningstagande ska inhämtas, ska <u>ägarrådet</u> tillfrågas.</p> <p>§ 30 Exempel på frågor där <u>delägarnas</u> kommunfullmäktiges ställningstagande ska inhämtas är (uppräkningsen är inte uttömmande):</p> <ol style="list-style-type: none"> a. Ändring av aktiekapitalet b. Beslut om kapitaltillskott till bolag. c. Fusion eller likvidering av bolag d. Förvärv, bildande eller avyttring av bolag oavsett värde e. Förvärv eller avyttring av aktier eller andelar i delägda bolag, om kommunfullmäktiges godkännande är befogat med hänsyn till andelsförhållandena, verksamhetens art eller omständigheter i övrigt f. Bildandet av stiftelse g. Förvärv eller försäljning av fastighet av sådan omfattning att det påverkar bolagets långsiktiga ekonomi h. Strategiska investeringar som innebär ny inriktning för bolaget eller start av verksamhet inom nytt affärs- eller verksamhetsområde i. Beslut som väsentligt påverkar bolagets eller <u>delägarkommunernas</u> ekonomi eller medför annan risk (till exempel större investeringar eller avyttringar av tillgångar).	
--	---	--